

برنجی سنه * نومرو ۲ - ۱۹ شعبان ۱۳۳۰

جمعه

۲۰ تموز سنه ۱۳۲۸ - ۲ اغستوس افرنجی سنه ۱۹۱۹

سر محرر: شهیندر زاده اقله‌لی

احمد هلمی

محل اداره سی:

جفال اوغلانده « حکمت » اداره خانه سیدر.

حقه مقرون، اغراضدن سالم افکار و مقالاته صحیفه لر من آجی قدر.

«HIKMET»

Journal turc, quotidien et politique

DIRECTEUR-PROPRIÉTAIRE:

A. HILMY CHEHBENDER

اداره مدیری: فلبلی

محمد زهنی

اشترا بدلی:

برسنه لکی ۹۵، آلتی آیلنی ۵۴ غروشدرد.

پوسته اتحادینه داخل ممالک اجنبیه ایچون قرق فرانقدر.

ABONNEMENT

un an : 95 piastres و six mois 54 p.

Union postale : un an, 40, six moi, 25 Fr.

Rédaction : Constantinople, Djagal oglou

نسخه سی: ۱۰ پاره در

حقه خادم یومی غزته در

نسخه سی: ۱۰ پاره در

مقاله

اوروپا نظر نده عثمانلیر .

« اردومنی تجیل ، وقار ملیزی ، تقدیر . »
هفتلک « حکمت » لکچن نسیخلرندن
برنده ، اوروپالیرک اقوام واجتماعیات حقنده کی
افکار فیه سنی درمیان ایتش ایدک . بوراده ،
ینه عینی فکرلری تکرار ایله محترم قارئلرمنک
خاطره سنی ایقاز لزومنی حس ایدیورز .
اوروپالیرک « مبدأ محاکمه » سی « قوت » فکری در .
اوروپالیرجه قوت ، حق فیکربنک مؤیدی اولما
دجه ، کندی دیدکاری کی « صرف میت » در .
هر هانکی برملت که جدال حیاتده صرف
قدرت ایتمه سنی بیلمز ، فداکارلق لزومنی
آکلاماز ، عوامل رقیبه ایله رقابت طریقی
بولماز ؛ او ملت ، اوروپالیر نظر نده ، افرله
محکومدر . بو ، فی بر فیکردر .

شیمدی سوزی بزه تعلیق ایدلم . اداره
مطلقه زماننده بولوندیغمز وقت اوروپالیر ،
بزی معذور کوربیورلری . زیرا بر اداره
مطلقه ده ، ملتک ساحه تمدن و ترقی ده
انکشافی ، بر چوق شرائطه محتاج اولقله
برابر ، آنجیق قرون قدیمده اولایلیردی .
حالبوکه تشبث شخصی واجتماعیت جدیده
اوزرینه مؤسس اولان بوکونکی مدنیتده اصول
مطلقیتله تکامل قابل اولاماز . ایشته بوسیده
مبنی اوروپالیر ، بزی معذور و معذور کوره .
کادی ایدیلر ، طبیعیدرکه بزه برحق حیات
وحاکیت کورمیورلر و مملکتیزی تقسیمه
حاضر لایبورلر . بونی ایسه ، خاقان سابقک
وفاتنه تعلیق ایتشلردی . حالبوکه امید
ایدلمن بر زمانده اردونک بر جمعیت ملیه نامه
شانلی بر انقلاب یاییورمه سی ، اوروپالیرک
بوتون حسابلری شایرشم ایدی .
اونلرک ، نظر حیرتنده متوقف ونیم میت
برملت یرینه ، جانی و شانلی برملت تجلی
ایدیوردی . اونارده بزی ، بوتون قوتلریله
ودیه بیلیرکه صمیمیتله آلفیشلادیلر . قوتیله
حقنی تأیید ایدن برملتک انکشافی تبریک
ایتیلر . سوکرانه اولدی ؟

اوروپالیر کوردیلرکه ملت ، بودفده
یکی بر قوتک تحت تحکمنده قیورانه باشلادی
حالده ینه حقوقه رعایت ایتدیره جک بر مقدرت
کوستره یور . آرتق اوروپالیر ، بزم حقیقی

بر استعداد حریتپرورانه و متین ر شخصیته
مالکیتزدن بر ایکنجی کره شبهه دوشدیلر .
طرابلس تجاویزی ، بوفکر و قرارک بر
منظره تطبیق ایدی .

حریت و اشتلاف قرقره سنک ، بش پاره
سرمایه سز و تماماً حمایه سز اورتیه چیقیشی ،
فن و فلسفه نقطه نظرندن ، بومنه پک بویوک
بر خدمت اولدی .

اوروپالیر کوردیلرکه عناصر خرسیتیانیه دن
صرف نظر ، عناصر مسلمنه متفکرین و شبانی
ایچنده دخی حریت و مشروطیت پره نیلیرینی
صمیمیتله کوزهدنلر و بواوغورده چالیشانلر واردر .
حریت و اشتلاف فرقه سنک تشکیکی ، اتحاد و ترقی
فرقه سی ایچون بروسیله تکامل ایدی . نه چاره که
جمعیت و فرقه نک ارکانی ، بویله بر تکامل ایله
انتظام و مشروطیته دوعری برخطوه دها آه جق
یرده استبداد اداریه و کبی حکومته دوعری
برخطوه رجعت آندی . مشروطیتک یالکز
شکنی واسمنی محافظه ایدرک بر اولیغارش
حکومتیله اداره مملکته باشلادی . ملک مصادمه ده
حریت و اشتلاف فرقه سنی ، ملوب دکل ، لغو
ایتدی . یومقصده نائل اولق ایچون مراجعت
وقبول ایتدیکی اصوللر ایسه ، بر اوروپالی
نظر نده مشروطیتی آنکار و آجیق بر ارتجاع
صاییلردی .

اشتلاف و حریت فرقه سنک ساحه انتخابده
محور و لغوی اکر اولیله جه قالسهیدی ، ایتالیا
محاربه سنه و یریلجک نتیجه ، مملکتیزک قسماً
انقسامندن و ذاتاً قایتولاسیونلرله زخدار اولان
سربستی ملیزمک برقات دها تحدیدیه بر نوع
وصایت تأسیسندن عبارت اولاجقدی .
بودفعه شانلی اردومن ، ینه ایشمه مداخله ایتدی .
بومداخله ، حقیقی بر مکر مشروطیتله قلبی چاربان
اکثریت ملتک محترم و ذی سطوت بر قوتله مؤید
اولدیفنی اوروپا به بر کره دها بک علوی بر صورتله
اثبات ایتدی .

ایشته اوروپالیرک و حتی ایتالیانلرک بیلله
باشماق ایچون عزم جوانمردانه کوسته رن بو
ملته قارشلی بوضع احترام پرورانه و انتظار کارانه
آلماسنک سبب وعلتی بودر .

اوروپالیر : عثمانلیر باشماق ایسته یور .
دیور . بوسوزی سوبیله تن عاملک « آنجیق
ملتک غلیانی » اولدیفنی دوشونمک ، انصاف
ایچون ، شو مبیجل اردویی تقدیس ایچون
سبب کافی دکل دی ؟

هیچ اولمازسه [شکل رعایت Formalité
جهتی] حذف ایتمه شدی . مثلاً ولوکه اتهام
اولونان هنوز بر چو جق ، بر مراهق مکتبلی
اولسون ، بو اتهامه بلون مشروعت و بر مک
ایچون کونلرله اوغراشیلیر ، گاه تهدید و گاه
تلطیفلرله ، مظلوندن ، موجب اتهامی اولاجق
بر کله قویاریلغه چالیشیلردی . سوکرالری
ایسه آسکی استبدادک حکملری ، بر روایت ،
بر افترا ، بر ظن ؛ اک محترم مجاهده و محرو
میتلرله کچمش بر حیاتی ، اک صاف املارله
مزین بر قلبی زهرله مک کافی کوریلدی . بوتون
مقاصد ، اوج بش کیننی نک ادامه شوکت
و ثروتی مقصدنم تمرکز ایتدیریلدیکی ایچون
بومقصدله مصادمه ایدن ، حق ، حقیقت ،
وطن و ملت کی کله لک هیچ بر معناسی
قالمادی . « رقیب اولسونده نه یوزدن اولورسه
اولسون ، دستور مکرومی ، بکانه دستور

دخای خبرلر

سلانیک ضابطانی

سلانیک روجه غزته لرندن نقلاً تانه نا
غزته سنده اوقوندیفنه کوره سلانیک ضابطانندن
یوزایکی ضابط در سعادته ضابطان غروینه بر
تلغرافنامه کشیده ایدک غروپک افکار و ملاحظه
تنه اشتراک ایتمکده اولدقلرینی بیلدیرمشاردر .

سلاح غزته سی صاحبی

سلاح غزته سی صاحبنک سلانیکدن
پیره بر فرار ایلدیکی معلومدر . پروئودوس
غزته سنده اوقوندیفنه کوره مومی الیه سلانیک
والیسی حسین کاظم بک افندی به پیره دن بر
تلغرافنامه کشیده ایدرک سلانیک ضابطه سنک
هر دلو تقیدات و اهتمامنه ؛ رغماً پیره موصلت
ایدی بیلدیکنی بیلدیرمشاردر . کاظم بک ، مومی
الیهک فرارینه میدان و برلیدیکی ایچون ضابطه یی
مؤاخذه ایتش ایتش .

حریق

دون اقشام ساعت اونایکی راده لرنده زبرکده
چلبی محله سنده میرالای مقاعدی رازی بکک
خانه سندن قضاء آتش ظهور ایتش ایسه ده
اطرافدن تیشیلرک ایدیلن سی و غیرت نتیجه سنده
یالکز مذکور خانه نک بر قسیمی محترق اولدینی
حالده اطفا ایدلمشاردر .

ارناوودلق احوالی

پرشته ۳۱ تموز — پرشته ویاقوا ارناوود
رؤسای قیامی اراننده جدی اختلافات وقوعه
کلمشاردر . یاقووالیر حرکتی دوام خصوصنده
اصرار ایدیورلر . وارباب اختلالک اوکننده
کیتیمک ایچون لغند کوستریورلر .
ابراهیم پاشا موصلت ایتشاردر .

حکمت

عثمانی اثرانسنک بو حوادثی قید احتیاطله
تلقی به مجبورز .

آرناوودلق احوالی

آرناوود ارباب قیاسنک پرشته دن ماعدا
مترو و بجه یه ده داخل اولدقلری تاخیدر موس
غزته سنده اوقونمشاردر .

بطریق افندیکنک استعفا سی اطرافده

سن سینود مجلسی دون انعقاد ایدرک
بطریق افندیکنک استعفا سی اوزرینه اجرای

مذاکرات ایلشاردر . استعفا کنک کری آلمسی
ایچون بطریق افندی به یکریمی درت ساعتک
مهلت ویرلمشاردر . شاید بویکریمی درت ساعت
ظرفنده بطریق افندی استعفا سی کری آلمزسه
سینود مجلسی بو کون بطریق وکیلکی انتخاب
ایدی جکدر .

بومبا اشتعالی

مناسر ۱۷ تموز — دون کیجه اوخریده
حکومت قونایخی اتخاذ ایلان دائره نک آرقه
جهتنده کی باغچه لرده بر بومبا اشتعال ایدرک
قیربلان بر قاچ جامدن بشقه خساری موجب
اولدینی و بومبایی وضع ایدن شخصک فرار
ایدرک قصبه خارچنده صوبولارنده چالیشمقدده
اولان بلدیله چاوشی ایله دکرمنجی طریقیوه
بالتصادف اوزلرینه آندینی سلاحلر دکرمنجینک
حقیقجه جریحه دار اولوب متجاسرک تعقیب
ودردستی ایچون درحل بر مفروزه سوق
ایدلیدیکی محندن بیلدیرلمشاردر .

*

سلانیک تیکوش قصبه سنده اشتعال ایدن بومبایی
قصبه به کترین میزرت قریه لی ساندو نیقولایه
تسلیم ایدن قریه مذکورلی دیه دونه اولدینی
اخبار اولهرق دیه نک دردست ایدلیدیکی
وساندونک عقیب وقعه ده تکرلک یاپدیرمق
اوزره پرله به کیدرک عودت ایتدیکی و دیه نک
خانه سنده بر مارتین تفنکی ایله اون بش فشنگ
بولدینی تیکوش قائمقاملندن اشعار اولنمشاردر .

دردست

وان تموزک سکرنجی کیجه سی خاتونیه محله سی
بقائی قتل ایله فراره تصدی ایدن حسن اوغلی
یعقوب دردست اولنمشاردر .

*

کچن جمعه ایرتسی کونی کوریجه ده بازار
یرنده کوزله عطاءاللهی ساقه خصوصتله قتل
ایدن سیلجه پیشه قریه لی طوسون درحال
دردستله جهت عدلیه به تودیع ایدلمشاردر .

آنه سفارت

برلین سفارت سنیسی مستشاری غالب کال
بکک آنه سفارتنه آیمینی مسعومانر جمله سندنر .

تشکر

انتشارمزی تبریک تلطیفنده بولونان سوکیلی
قارئلرمنله محترم رفقا سز عرض شکران
ایله رز .

سطوت قاهره نک حکمفرما اولدیفنی هرکس
آکلامق اضطرارنده قالدی . واک صروکی بو
طرز اداره ، قوانین ایله تشریع ایدیلدی .
حریت اجتماع ، حریت تجمع ، حریت کلام
و تحریر ، یقین برماضی نک بررطاتی خاطرمنی
حکمنه کیریدی . انتشار ایتمکده اولان ،
یاریسی اعلانلرله دولو برقاچ غزته دن ستونلری
تقدیرات ایله دولدیرمایانلری ، انتقاد حقکویا .
ندن زیاده استرحام آمیز تلمیحلرله بکزمین
مسرودادن ایلرورسه کچه مز اولدیلر . مطبو
عانک آلدینی شکلدن ، مملکتده جریان ایدن
وقوعاتی بیلیمک ، آکلامق ممکن اولیسور ،
وبوسیله هرکس ، حوادث مختصری کسلیور ،
هرکس ، ظنیاتی وقوعات کی اورطیه آتیور
وبالنتیجه کولکلر ظلمات یأس ونومیدی ایچنده
قالیوردی .

حکومت اولدی . دور زائلده ، دفتر عبودیت
اسمنی قید ایتدیره بیلن « هر دولو نقصانلردن
عاری و هرچشید فضیلتلرله متخلق » صاییلردی .
بوتون غایه « نفس نفیس هایونه » صدق
وعبودیتدن عبارتدی . عبودیت دفتینه اسمنی
یازدیرمایان و یاخود یازدیرمایان وهله اولوصاف
لازمه یی حائر اولمایان « بذاته هر نه اولورسه
اولسون » مضر ، مستحق تنکیل عد ایدیلر .
دی . شوایکنجی مشروطیتده دخی « نفس
نفیس هایون روانی ، اوج بش کیشی نک
منفعته اولارق ، زوالی معصوم جمعیتک » مخیل
شخصیت مغنویه سی ، اوینادی .

افکاره افکارله مقابله ، مشروطیتک واک
ابتدائی حریتپرورلک ضروریاتندن ایکن ،
افکاره قارشلی قهر و دیمیر ایله معامله باشلادی
بر فکر واجتهادی یاشماق ایچون « حق
وحقیقت » استادک فائده ویرمیدکنی و یالکز

برکت اصل محاوره

اشیایی حجز ایدیلک ایسته نیلن سعید پاشا ، بر
استخاله خارقه نما ایله « صدر محترم » اولدی .
[۹۳] فاجعه سی ، پک اهمیت بر فرق ایله ،
تکرار ایدیلک یولی طوتیلدی . بو اهمیت
فرق ایسه ، اولجه مجلس داغیدیلوب آچیلما .
مش ایکن بودفده داغیدیلوب یرینه حکومتک هر
امرینه « لیک زن اطاعت » اولاجق بر مجلسک
کتیر یلن سندن عبارت اولدی . بعض خصوصاته
ایسه [۹۳] دن وحی دور زائلک اک شدنی
زمانلرندن دها ایلری کیدیلدی . فی الواقع
[۹۳] ی متعاقب ، مطبوعات ، شهمیکندن
دها پک چوق سربست ایدی . کذا اسکی
استبداد ، بر وطنداشی محکوم ایتک ایچون